

TADAU *Kaamatan*

SABAH, MALAYSIA

Pengenalan

Tadau Kaamatan, juga dikenali sebagai Pesta Kaamatan atau Hari Kaamatan, ialah perayaan menuai tahunan yang disambut oleh pelbagai kumpulan etnik di Sabah, terutamanya Kadazandusun, Murut dan Rungus. Perayaan ini bertujuan menzahirkan rasa syukur kepada Tuhan, iaitu Kinoingan, dan semangat padi yang dikenali sebagai Bambaazon atas hasil tuaian yang melimpah ruah. Selain menjadi simbol penghargaan kepada alam, Tadau Kaamatan turut mempersembahkan warisan budaya melalui tarian tradisional, muzik, pakaian etnik dan jamuan rakyat. Ia juga berperanan sebagai wadah penting dalam memelihara identiti budaya serta memperkukuh perpaduan dalam kalangan masyarakat pelbagai etnik di Sabah.

Asal-usul

TADAU KAAMATAN

Tadau Kaamatan atau Pesta Kaamatan dalam bahasa Kadazan "Magavau", ialah Hari Menuai yang disambut oleh masyarakat Kadazandusun, Rungus dan Murut di Sabah. Perayaan ini diraikan pada 30 dan 31 Mei setiap tahun sebagai tanda penghormatan kepada "Bambaazon" iaitu semangat padi serta untuk menghargai hasil tuaian, melambangkan kesyukuran dan mengeratkan perpaduan masyarakat. Perayaan ini juga didedikasikan kepada Huminodun, seorang gadis suci yang mengorbankan dirinya demi menyelamatkan manusia daripada kebuluran, dan tubuhnya dipercayai menjelma menjadi padi. Kaamatan melambangkan kesuburan, kehidupan dan hubungan harmoni antara manusia dan alam.

UPACARA

Tradisional Sempena Tadau Kaamatan

Tadau Kaamatan disambut pada bulan Mei dengan dua upacara utama oleh masyarakat Kadazandusun:

- Upacara Kemasukan Bambaazon ke Tangkob – Bobohizan memilih tangkai padi terbaik dan meletakkannya ke dalam tangkob (gudang padi) sebagai simbol penghormatan kepada semangat padi.
- Upacara Magavau – Bobohizan "memburu" dan mengembalikan semangat padi (Bambaazon) yang sesat, dilakukan selepas padi disimpan. Kedua-dua upacara ini penting dalam menjamin kesuburan tanaman untuk musim akan datang.

KEUNIKAN

PESTA KAAMATAN

Empat perkara unik yang menyerikan sambutan Pesta Kaamatan:

1. Ritual Kuno – Bobohizan mengetuai upacara awal pagi bagi memohon hasil tuaian yang baik.
2. Hidangan Tradisional & Tapai – Pelbagai makanan seperti hinopot, hinava, butod dan minuman tapai (arak beras tradisional) dinikmati bersama.
3. Tarian Tradisional – Tarian Sumazau dan Magunatip dipersembahkan, melambangkan budaya dan semangat menuai.
4. Unduk Ngadau – Pertandingan ratu cantik sebagai penghormatan kepada Huminodun, lambang pengorbanan dan kecantikan berbudaya.

UNDUK

Ngadau

Unduk Ngadau merujuk kepada semangat Huminodun dan berasal daripada perkataan “tunduk tadau” atau “runduk tadau”, yang bermaksud gadis disinari cahaya matahari. Selepas Huminodun dikorbankan oleh Kinoingan demi menyelamatkan manusia daripada kebuluran, dipercayai jelmaannya muncul sebagai Unduk Ngadau. Dia juga dikatakan sebagai orang pertama yang mengajar Bobohizan mentera. Pertandingan ratu cantik Unduk Ngadau diadakan sempena perayaan Tadau Kaamatan, melambangkan kecantikan, keperibadian mulia dan pengorbanan agung Huminodun dalam budaya masyarakat Kadazandusun.

Pakaian

TRADISIONAL

Sempena perayaan Tadau Kaamatan, pakaian tradisional memainkan peranan penting dalam menonjolkan keunikan budaya suku kaum di Sabah. Antara pakaian yang sering dipakai ialah Sinuangga oleh wanita Kadazan dan Badu serta Tangkulu oleh masyarakat Dusun. Pakaian ini biasanya dihiasi dengan aksesori tradisional seperti sigar (topi tradisional lelaki) dan tangkong, iaitu kalung tembaga yang dipakai sebagai simbol keanggunan serta status. Pemakaian busana ini bukan sahaja memperindah penampilan, tetapi juga mencerminkan warisan dan identiti etnik yang kaya dalam perayaan menuai ini.

Makanan TRADISIONAL

Semasa perayaan Tadau Kaamatan, makanan tradisional memainkan peranan penting dalam meraikan hasil tuaian dan mempererat hubungan komuniti. Antara hidangan istimewa yang disajikan ialah Hinava, iaitu ikan mentah yang diperam dengan limau, cili, dan halia. Selain itu, terdapat juga Pinasakan, iaitu ikan yang direbus bersama buah bambangan yang memberi rasa masam unik. Bagi minuman pula, Tapai dan Lihing, hasil fermentasi beras, menjadi minuman tradisi yang sering dinikmati dalam suasana penuh kemesraan dan adat.

SUMBER:

- https://www.bharian.com.my/bhplus-old/2015/09/83875/legenda-huminodun#google_vignette
- <https://dewanbudaya.jendeladbp.my/2024/05/31/8999/>
- <https://www.twinkl.my/event/hari-kaamatan-2025>
- https://nicolechoiyyin.blogspot.com/2013/09/pakaian-tradisional_8402.html

TERIMA KASIH

